

RIP: Thyl Gheyselinck, de man die de Limburgse mijnen sloot

Date : 4 februari 2025

Afgelopen weekend is Thyl Gheyselinck in het Portugese Cascais overleden op 83-jarige leeftijd. Gheyselinck was de manager van de Kempische Steenkoolmijnen (KS) die eind jaren 1980 de mijnen in Limburg sloot. Hij deed dat op een voluntaristische manier waarbij hij sociale onrust kon vermijden. Dat kon hoofdzakelijk omdat de Belgische regering 2,5 miljard euro vrijmaakte om die sluiting te begeleiden. Gheyselinck koos voor een snellere sluiting van de mijnen waardoor er bijna één miljard euro saldo overbleef. 600 miljoen euro daarvan zou de basis vormen voor de Limburgse reconversieprojecten en voor een nieuwe economische toekomst voor de mijnprovincie. Na het sluiten van de mijnen had hij nog een ambitie: het afslanken van het ambtenarenapparaat van de overheid. Daarmee was hij een Elon Musk voor zijn tijd. Die kans werd hem door de politiek niet gegund. Hij verhuisde naar Zuid-Portugal en gaf zijn laatste kranteninterview in 2012.

Limburg telde zeven steenkoolmijnen, in Beringen, Eisden, Houthalen, Waterschei, Winterslag, Zolder en Zwartberg. Die waren van groot belang bij de economische heropbouw van België na de Tweede Wereldoorlog. Maar vanaf de jaren 1960 namen olie, gas en kernenergie de rol van steenkool over, en werden de mijnen verlieslatend. De toenmalige regering-Martens vond dat niet langer kunnen en trok in augustus 1986 Thyl Gheyselinck aan om de zes resterende steenkoolmijnen, Zwartberg was al lang gesloten, met zijn 18.000 werknemers te saneren en herstructureren.

Thyl Gheyselinck werd in 1941 geboren in Nieuw-Guinea, waar zijn West-Vlaamse vader in dienst was van oliemaatschappij Shell. Zelf zou hij ook 19 jaar werken voor Shell, onder meer in Londen, Singapore, Kinshasa en Lissabon. Eind 1986 pakte hij uit met zijn KS-herstructureringsplan en met een bestemming voor van de 2,5 miljard euro van de regering. “Ik vergeet die persconferentie nooit”, zo zegt Eric Donckier, die als chef politiek van Het Belang van Limburg dit dossier van dichtbij opvolgde. “Ik had een dik boek verwacht, maar het plan-Gheyselinck telde amper vijf bladzijden, een tekening en enkele grafieken. Gek genoeg stonden daarin alle antwoorden op onze vragen.”

Hetzelfde voluntarisme ontdekte ik ook wanneer ik de manager destijds

interviewde voor de krant die toen nog De Financieel-Economische Tijd heette. Gheyselinck sprak met een soort onbevungen optimisme alsof hij immuun was voor elke druk of kritiek. Zelden gebruikte hij papieren documenten. “De mijnen waren de stop op de Limburgse champagnefles. Ze onderdrukten lange tijd de potentie en dynamiek van deze provincie.” Het was een boutade die hij graag gebruikte.

Als overheidsmanager koos hij er voor de mijnen versneld te sluiten. Daardoor bleef er bijna een miljard euro over, waarvan 600 miljoen euro als basis kon worden gebruikt voor allerlei reconversieprojecten in Limburg. Een van de reconversiebladvangers was het ERC-project (Educatie, Recreatie en Cultuur), een gigantisch complex op de mijnsite van Waterschei. Dat moest via winkels en vakantiehuisjes 3.000 nieuwe jobs creëren. Maar politiek getouwtrek deden het project stranden. Die mislukking duwde Gheyselinck begin 1991 mee naar de uitgang. Op mijn vraag wat hij nog wilde doen in België na het sluiten van de mijnen, antwoordde hij maar één ding: het afslanken van het Belgische overheidsapparaat. *(Lees verder onder de foto)*

Het werk van Gheyselinck was enkel mogelijk met de enveloppe overheidssteun van 2,5 miljard euro. Meteen is dit ook het enige schaduwkantje aan het verhaal. In het kader van dat ERC-project nam Gheyselinck voor 50 miljoen euro aan participaties in videoketen SuperClub en bouwbedrijf Pieters-De Gelder. Dat geld ging verloren. Voor zijn betrokkenheid bij die fraudezaak kreeg hij in 2001 een geldboete en een voorwaardelijke straf van vijf maanden. “Dat was het onbegrijpelijke dieptepunt van mijn leven. Ik neem de volle verantwoordelijkheid voor wat er daar misliep, maar ik aanvaard niet dat wie dan ook maar één ogenblik twijfelt aan mijn eerlijkheid. Ik heb vijf jaar lang alles gegeven voor KS. Ik heb altijd alles met de beste bedoelingen gedaan. Ik heb me nooit persoonlijk verrijkt. Geld was nooit mijn ambitie”, zei Gheyselinck midden 2012 in een interview in Het Belang van Limburg. Na zijn verhuis naar Portugal bleef het stil rond zijn persoonlijkheid. Te stil voor wat hij had gerealiseerd.

(artikel: Ludwig Verduyn)